

NR. 7. OPZEGGING VAN TOELATINGSOVEREENKOMST DIENT IN CASU ZONDER RECHTSGEVOLG TE BLIJVEN.

Verweerster draagt op grond van de toelatingsovereenkomst een eigen verantwoordelijkheid om rekening te houden met de gerechtvaardigde belangen van eiser, zo goed als eiser zich jegens verweerster moet inspannen om te voldoen aan de eisen die verweerster aan hem als toegelaten radioloog mag stellen. De opzegging van de toelatingsovereenkomst kan niet in stand blijven, omdat zij in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is.

Scheidsgerecht Gezondheidszorg

(mr. A. Hammerstein, voorzitter, mr. R.P.D. Kievit en dr. F.M. Werner, leden, met bijstand van mr. M. Bitter als griffier)

18 juni 2001

Bindend advies (01/10) in de zaak van:

A,
wonende te Z,
eiser,
gemachtigde mr. H.W.P.B. Taminiau,

tegen

De stichting **B**,
gevestigd te Y,
verweerster,
gemachtigde mr. J.J.W. van Mens.

1. De procesgang

1.1 Eiser heeft aan het Scheidsgerecht verzocht bij wege van arbitraal vonnis (bedoeld zal zijn: bindend advies)

primair:

1. de opzegging van de toelating van eiser tot het ziekenhuis van verweerster nietig, althans niet geldig te verklaren;
2. verweerster te verplichten haar volledige medewerking te verlenen aan een herstel van de radiologische samenwerking tussen eiser en de overige radiologen en aan een herstel met haar organisatie en haar medewerkers, "al dan niet ongeacht of de opzegging van de maatschap door de arbitragecommissie (..) nietig resp. ongeldig verklaard wordt";

subsidiair:

3. voor het geval het Scheidsgerecht de vorderingen sub 1 en 2 niet mocht inwilligen, verweerster te veroordelen tot betaling van schadevergoeding, zowel materieel als immaterieel, te vermeerderen met de wettelijke rente vanaf het moment waarop eiser zijn werkzaamheden beëindigt danwel vanaf een door het Scheidsgerecht te bepalen tijdstip;

In alle gevallen:

met veroordeling van verweerster in de kosten van de onderhavige arbitrage, alsook de door eiser gemaakte buitengerechtelijke kosten.

- 1.2 Verweerster heeft bij memorie van antwoord verzocht de vorderingen c.q. de verzoeken van eiser af te wijzen met veroordeling van eiser in de kosten van de procedure.
- 1.3 Bij brief van 18 mei 2001 heeft de gemachtigde van eiser een aantal producties nagezonden.
- 1.4 De mondelinge behandeling heeft plaatsgevonden te Utrecht op 28 mei 2001. Eiser is verschenen met zijn gemachtigde. Verweerster was vertegenwoordigd door de voorzitter van de raad van bestuur C en D, secretaris van de Raad van Bestuur, bijgestaan door haar gemachtigde. De standpunten van partijen zijn toegelicht. De gemachtigde van eiser heeft een pleitnota overhandigd.

2. De samenvatting van het geschil

- 2.1 Eiser is in 1979 als radioloog toegelaten tot een van de – destijds nog niet gefuseerde – ziekenhuizen van verweerster. Eiser heeft zijn praktijk steeds in maatschapsverband uitgeoefend.
- 2.2 Bij brief van 28 maart 2000 hebben de vijf radiologen met wie eiser in maatschapsverband werkte, aan hem de maatschap opgezegd. Deze opzegging hebben zij als volgt toegelicht.

“Gedurende de afgelopen jaren is tussen u en ons uitvoerig overleg geweest over de omstandigheid dat bij u niet de kennis en vaardigheid bestaan met betrekking tot de vakonderdelen van de radiodiagnostiek welke binnen dit ziekenhuis en binnen onze maatschap naar moderne inzichten worden uitgeoefend. Met die omstandigheid hebben wij gedurende de afgelopen jaren in het licht van de destijds gemaakte afspraken genoegen genomen. Echter, op de uitdrukkelijke voorwaarde dat deze kennisachterstanden door u voortvarend middels na- en bijscholing op het binnen onze maatschap vereiste niveau worden gebracht. Nog daargelaten dat uw bereidheid tot deze na- en bijscholing in de afgelopen jaren met moeite werd verkregen is de uitvoering daarvan zeer moeizaam op gang gekomen. (...)

De uit uw nascholing verkregen verklaringen (...) zijn door ons in het licht van het professionele niveau met betrekking tot de bewuste kennisgebieden als onvoldoende gebleken in die zin dat de met u afgesproken nascholing op dat moment niet met de afgesproken volledigheid en volwaardigheid als afgesloten kon worden beschouwd.

Daarbij komt dat in de nascholing het vakonderdeel echografie niet geheel is afgedekt terwijl in de nascholing de M.R.I. diagnostiek en de interventies hebben ontbroken. De met u gemaakte afspraken zijn derhalve niet (tijdig) nagekomen. Dezerzijds bestaat geen vertrouwen dat door u zelfstandig en zonder begeleiding en (na-)controle onzerzijds de binnen onze maatschap toegepaste radiodiagnostiek kan worden toegepast. Daarmee is niet alleen de veiligheid van de vakuitoefening gemoeid maar ook de kwaliteit van onze maatschap. Mede gezien de langdurige achterliggende periode die u voor de afgesproken nascholing is gegund wordt een onbepaalde verlenging van de nascholingstermijn door ons niet als zinvol gezien.”

Eiser heeft in oktober 2000 op basis van een akte van compromis van augustus 2000 ter zake van de rechtsgeldigheid van deze opzegging een arbitrale procedure aanhangig gemaakt. In januari 2001 heeft hij een memorie van eis ingediend waarbij hij arbiters verzoekt de opzegging niet rechtsgeldig te verklaren. De overige leden van de maatschap hebben verweer gevoerd. Op 20 april 2001 heeft een mondelinge behandeling plaatsgevonden. Op 14 mei 2001 hebben arbiters een tussenvonnissen gewezen waarbij zij onder meer een verhoor op vraagpunten hebben bevolen.

- 2.3 De gemachtigde van verweerster heeft bij brief van 25 augustus 2000 aan de gemachtigde van eiser meegedeeld dat verweerster aan eiser de toelatingsovereenkomst opzegt tegen 1 maart 2001. In deze brief wordt ervan melding gemaakt dat al vanaf 1986 binnen de maatschap onvrede bestaat over de kwaliteit van het functioneren van eiser als radioloog. In 1991 is verweerster door de maatschap ervan op de hoogte gesteld dat eiser onvoldoende functioneert. In 1992 en in 1993 is een externe onderzoekscommissie benoemd. Op 8 september 1993 hebben de radiologen aan de directie van verweerster laten weten dat zij niet langer verantwoordelijk willen zijn voor de taakuitoefening van eiser. In 1994 is aan het bestuur van de medische staf gevraagd om advies over de beëindiging van de toelating van eiser. Op 4 oktober 1994 heeft een door dit bestuur aangewezen commissie rapport uitgebracht. In december 1996 is opnieuw rapport uitgebracht. Daaruit bleek dat eiser zeer matig functioneerde, terwijl ook onvoldoende vertrouwen in zijn verslaglegging bestaat. Verweerster heeft vastgesteld dat de

maatschap niet tevreden is over de door eiser gevolgde nascholing en de maatschap heeft opgezegd. Voor verweerster is dat reden de toelating te beëindigen, nu zowel de medische staf als de leden van de maatschap negatief hebben geadviseerd met betrekking tot de mogelijkheid van een solistische praktijk van eiser.

- 2.4 Een Commissie van Advies van de Nederlandse Vereniging voor Radiodiagnostiek heeft in januari 1993 een rapport uitgebracht betreffende het vakinhoudelijk functioneren van de maatschap radiologie in het onderhavige ziekenhuis van verweerster. Met betrekking tot eiser heeft de commissie daarin vermeld dat hij tekortschiet in zijn vakinhoudelijk functioneren. Met name wordt vastgesteld dat hij een achterstand heeft op het gebied van de echografie en CT-onderzoek. Bij zijn wijze van verslaggeving worden kritische kanttekeningen geplaatst.
- 2.5 Bij brief van 13 januari 1995 schrijft de Commissie van Advies aan de Stafcommissie Radiologie van de medische staf van het ziekenhuis dat de conclusies van haar in 2.4 vermelde rapport nog steeds geldig zijn. De commissie vermeldt in deze brief dat eiser een aantal onderzoeken op het gebied van de radiologie zelfstandig kan uitvoeren, doch dat “buiten het pakket vallen: CT, MRI, echografie en interventies”. Radiologische onderzoeken aangevraagd door huisartsen vallen, met uitzondering van Bariumonderzoeken en Tractus Digestivus eveneens buiten het pakket. De commissie adviseert dat eiser een externe training zal volgen en dat hij na certificering van de geleerde vaardigheden vervolgens zonder supervisie zal kunnen werken. Eiser zal blijven werken met een beperkt pakket en niet deelnemen aan avond- en weekenddiensten. In verband daarmee zal een korting moeten worden toegepast op zijn aandeel in de opbrengsten van de maatschap.
- 2.6 De stafcommissie “Radiologie II” heeft in december 1996 rapport uitgebracht. Daarin staat onder meer vermeld dat eiser zich heeft gehouden aan het afgesproken takenpakket, dat hij weinig inzicht toont in de onderhavige problematiek en dat hij nog geen tastbare resultaten heeft geboekt wat betreft bijscholing. De commissie concludeert onder meer dat het functioneren van eiser als zeer matig wordt aangemerkt; dat er onvoldoende vertrouwen bestaat in zijn verslaggeving en dat zijn niveau van functioneren tot grote spanningen in de maatschap leidt. Op grond van dit rapport heeft de medische staf een motie aangenomen ertoe strekkende dat het ongewenst is de onderhavige door de commissie geschetste situatie te blijven gedogen.
- 2.7 De maatschap radiologie heeft, na een langdurige periode van overleg en correspondentie waarbij de raadsman van eiser is betrokken, in haar vergadering van 5 oktober 1998 afspraken gemaakt omtrent de bijscholing van eiser die de kosten daarvan geheel voor eigen rekening zal nemen. In januari 1999 zijn met eiser daaromtrent nadere afspraken gemaakt. Eiser zal gedurende één jaar (van 18 januari 1999 tot 18 januari 2000) afwezig zijn “om de vereiste certificaten te halen”.
- 2.8 Bij brief van 9 september 1999 bevestigt de voorzitter van de medische staf een bespreking over de voortgang van de bijscholing van eiser. Daarin wordt gemeld dat de stage MRI pas in december zal kunnen beginnen en dat zulks in strijd is met de gemaakte afspraken. Eiser antwoordt daarop bij brief van 30 september 1999 dat de MRI-stage in de periode van 1 december 2000 tot eind februari 2001 is gegarandeerd. Op 25 oktober 1999 heeft een vervolgbespreking plaatsgevonden, waarvan een verslag is opgemaakt. Daaruit blijkt dat volgens mededeling van de opleider radiologie in het ziekenhuis waarin eiser stage heeft gelopen, eiser na het beëindigen van de stage CT-scan wellicht aanvankelijk de hulp van de overige leden van de maatschap nodig heeft voor nog aanwezige hiaten in kennis en techniek en dat de opleider in een ander ziekenhuis de bereidheid heeft uitgesproken dat eiser vanaf 1 december 2000 tot 1 april 2001 de mogelijkheid heeft een MRI-stage te volgen. Bij brief van 16 december 1999 aan de voorzitter van de medische staf heeft eiser onder verwijzing naar zijn brief van 30 september erop gewezen dat zijn MRI-stage in januari niet kan zijn voltooid, zodat – naar hij kennelijk bedoelt – in januari 2000 nog geen slotbijeenkomst met betrekking tot de vraag of zijn bijscholing voltooid is kan worden gehouden.
- 2.9 Op 31 januari 2000 heeft een “slotbespreking” plaatsgevonden waaraan hebben deelgenomen leden van de raad van bestuur, leden van het stafbestuur, leden van de maatschap en eiser. Daarin hebben de leden van de maatschap, kort weergegeven, als hun mening te kennen gegeven dat de op grond van de verkregen verklaringen niet het vertrouwen en de verwachting bestaan dat na een verlenging van het nascholingstraject de nascholing “volledig en volwaardig kan worden afgesloten”.

3. De bevoegdheid van het Scheidsgerecht

De bevoegdheid van het Scheidsgerecht volgt uit art. 22 van de toelatingsovereenkomst en staat tussen partijen vast. Tussen partijen is overeengekomen dat het Scheidsgerecht zal beslissen bij wege van bindend advies.

4. De beoordeling van het geschil

4.1 Bij de beoordeling van het aan het Scheidsgerecht voorgelegde geschil omtrent de rechtsgeldigheid van de opzegging van de toelatingsovereenkomst dient het navolgende te worden vooropgesteld.

- (i) Uit de overgelegde stukken blijkt ruimschoots dat al gedurende vele jaren is gesproken over het feit dat eiser als radioloog in een aantal opzichten vakinhoudelijk niet kon voldoen aan de daarvoor in zijn maatschap geldende normen. Eiser is daarop bij herhaling doch zonder resultaat aangesproken.
- (ii) Niet gebleken is echter dat eiser binnen het beperkte vakgebied dat hij in de afgelopen jaren heeft uitgeoefend, (ernstig) is tekortgeschoten. Er zijn geen voorbeelden genoemd van geconstateerde fouten of missers. Tegen hem zijn kennelijk geen klachten ingediend. Klaarblijkelijk heeft de raad van bestuur van verweerster het niet nodig gevonden de Inspectie in te schakelen of anderszins maatregelen te nemen in verband met gebrek aan de noodzakelijke kwaliteit van de werkzaamheden van eiser.
- (iii) Hoewel eiser gedurende een lange tijd in gebreke is gebleven met het daadwerkelijk ter hand nemen van de voor hem noodzakelijke bijscholing, is hij daaraan in 1999 begonnen en heeft hij gedurende één jaar op eigen kosten in andere ziekenhuizen de hem ontbrekende kennis en vaardigheden op een aantal terreinen aangevuld.
- (iv) Uit de met betrekking tot deze stages overgelegde verklaringen van de opleiders blijkt dat eiser zich voldoende heeft ingezet en dat van serieuze bijscholing sprake is geweest.
- (v) Met betrekking tot de vraag of eiser als radioloog voldoet aan de eisen die naar gangbare maatstaven op zijn vakgebied gelden, zijn in dit geding geen bruikbare recente inlichtingen gegeven.

4.2 De grond voor de opzegging van de toelatingsovereenkomst is, naar uit de brief van 25 augustus 2000 en uit de stellingen van verweerster in dit geding blijkt, gelegen in de opzegging van de maatschapsovereenkomst. Verweerster heeft in haar memorie van antwoord onder I gesteld dat zij de toelatingsovereenkomst zal voortzetten indien arbiters in de procedure tussen eiser en de overige leden van de maatschap oordeelt dat de maatschap moet worden “hersteld of voortgezet”. Deze stellingname heeft, tegen de achtergrond van het in 4.1 vermelde, tot gevolg dat het Scheidsgerecht zich in deze procedure kan beperken tot de vragen (i) of de opzegging van de toelatingsovereenkomst op rechtsgeldige wijze heeft plaatsgevonden en (ii) of deze opzegging ook gegrond is indien de opzegging c.q. beëindiging van de maatschap door arbiters in stand wordt gelaten.

4.3 Uit het onder 4.2 overwogene volgt dat het bezwaar van eiser dat de raad van bestuur niet had mogen opzeggen voordat arbiters in het geschil tussen de leden van de maatschap uitspraak heeft gedaan, niet opgaat. Dat bezwaar snijdt ook om andere reden geen hout. Eiser heeft immers wat betreft de opzegging van de maatschap onaanvaardbaar lang gewacht met het aanhangig maken van een procedure en te traag proceshandelingen verricht. Van de raad van bestuur kon in redelijkheid niet worden verlangd dat hij de afloop van dat arbitrale geding zou afwachten.

4.4 Ook het bezwaar van eiser met betrekking tot het advies van het bestuur van de medische staf is ongegrond. De bepaling van art. 10 van het Stafreglement waarop eiser een beroep doet, is niet van

toepassing. De raad van bestuur kon de toelatingsovereenkomst opzeggen na overleg met het Stafbestuur. Dit overleg heeft plaatsgevonden.

- 4.5 De opzegging van de toelatingsovereenkomst kan echter niet in stand blijven, omdat zij in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. Daartoe overweegt het Scheidsrecht het navolgende.
- 4.6 Vooreerst moet worden opgemerkt dat verweerster op grond van de toelatingsovereenkomst een eigen verantwoordelijkheid draagt om rekening te houden met de gerechtvaardigde belangen van eiser, zo goed als eiser zich jegens verweerster moet inspannen om te voldoen aan de eisen die verweerster aan hem als toegelaten radioloog mag stellen.
- 4.7 Hoewel het Scheidsrecht van oordeel is dat verweerster aan eiser in zeer ruime mate tegemoet is gekomen door gedurende een lange periode te aanvaarden dat eiser slechts in beperkte mate als radioloog binnen haar ziekenhuis functioneerde en dus ruimschoots met belangen van eiser rekening heeft gehouden, moet uitgangspunt zijn dat eiser ten slotte – na veel tijdverlies – erin heeft toegestemd zich te laten bijscholen en vervolgens ook daadwerkelijk aan deze bijscholing is begonnen. Op grond daarvan mocht eiser, wat er zij van de verwijten die hem over de voorafgaande periode gemaakt konden worden, verwachten dat hij beoordeeld zou worden op de resultaten van deze bijscholing en dat hem tijdig zou worden duidelijk gemaakt wat van hem werd verwacht en welke de gevolgen zouden zijn indien hij niet aan deze verwachtingen voldeed. Eiser voert terecht aan dat het enkele feit dat hij de afgesproken termijn heeft overschreden, onvoldoende grond is om aan te nemen dat hij niet aan de gestelde vereisten heeft voldaan. Eiser had immers, naar in dit geding vaststaat, een MRI-stage afgesproken in de periode van december 2000 tot eind februari 2001. Daarmee bleef eiser vrijwel geheel binnen de gestelde termijn. De mogelijkheid dat deze stage zou uitlopen tot april 2001 is op zichzelf onvoldoende reden om te oordelen dat eiser ernstig was tekortgeschoten. Eiser had er reeds in september 1999 op gewezen dat enige uitloop mogelijk was. Gesteld noch gebleken is dat deze uitloop tot onaanvaardbare gevolgen voor de radiologische praktijkvoering in het ziekenhuis zou leiden en dat eiser daarop voldoende duidelijk is geweest. In dit geding zijn evenmin gegevens verschaft op grond waarvan kan worden aangenomen dat de door eiser gevolgde bijscholing tot onvoldoende resultaat heeft geleid. Het had op de weg van verweerster gelegen deze gegevens te verschaffen. Daarbij had verweerster opnieuw een beroep kunnen doen op de Nederlandse Vereniging voor Radiologie om op objectieve en deskundige wijze te laten onderzoeken of eiser, mede naar het oordeel van degenen die hem hebben bijgeschoold, voldeed aan of binnen korte tijd zou kunnen voldoen aan de daarvoor onder zijn beroepsgenoten geldende maatstaven van kennis en vaardigheid. Verweerster mocht niet uitsluitend afgaan op het oordeel van de overige leden van de maatschap, omdat van hen niet de vereiste objectiviteit kon worden verwacht. Uit de overgelegde stukken is ook niet duidelijk geworden op grond waarvan de overige leden van de maatschap hun negatief oordeel hebben gebaseerd. De omstandigheid dat eiser, naar voor de hand ligt, na deze bijscholing nog enige tijd de ondersteuning en het advies van de andere radiologen had, is onvoldoende grond om te oordelen dat eiser niet voldoende was bijgeschoold.
- 4.8 Bij deze stand van zaken moet het Scheidsrecht de vraag of het verantwoord is indien eiser als solist in het ziekenhuis blijft werken, onbeantwoord laten. In het algemeen is het standpunt van verweerster dat het uit oogpunt van organisatie en kwaliteit van het medisch handelen, ongewenst is dat een radioloog buiten maatschapsverband werkzaam is in het ziekenhuis, juist. Eiser is tot deze vorm van samenwerking bereid en hij heeft zich daartoe uiteindelijk ook de nodige inspanningen getroost en aanzienlijke kosten gemaakt. Eiser is bovendien al geruime tijd werkzaam in het ziekenhuis van verweerster. Van haar mag daarom worden verwacht dat zij haar stelling dat eiser niet buiten maatschapsverband in het ziekenhuis kan blijven werken, behoorlijk motiveert, mede aan de hand van een objectieve en deskundige toetsing van het resultaat van de bijscholing van eiser. De stelling van verweerster dat de samenwerking met eiser, en die tussen eiser en de andere radiologen, onmogelijk is geworden, is eveneens onvoldoende toegelicht aan de hand van concrete feiten. Bij dit laatste neemt het Scheidsrecht overigens uitdrukkelijk in aanmerking dat aan verweerster niet mag worden tegengeworpen dat zij eiser gedurende de duur van dit geding in zijn belang ook na de datum waartegen is opgezegd, de gelegenheid geeft de praktijk voor te zetten. Het beroep van eiser op het feit dat verweerster hem niet heeft geschorst, acht het Scheidsrecht dan ook misplaatst. Verweerster had eiser na 1 maart 2001 de toegang tot het ziekenhuis kunnen ontzeggen, nu het aan eiser heeft gelegen dat niet tijdig vóór die datum over de rechtsgeldigheid van de opzegging kon worden beslist.

- 4.9 De slotsom is dat het Scheidsgerecht zal beslissen dat de onderhavige opzegging zonder rechtsgevolg moet blijven. Indien arbiters in de dissociatieprocedure oordelen dat de maatschap niet is beëindigd, mag van verweerster worden verwacht dat zij binnen haar mogelijkheden aan een eventueel herstel van de maatschap radiologie haar medewerking zal verlenen, doch er is geen reden om haar daartoe zo specifiek als eiser verlangt, te veroordelen. Indien arbiters oordelen dat de maatschap rechtsgeldig is geëindigd, zullen partijen (opnieuw) onder ogen moeten zien of eiser als solist werkzaam kan blijven en zal verweerster de toelatingsovereenkomst slechts wegens gewichtige redenen kunnen opzeggen, als zij voldoende concrete en objectieve gegevens heeft waaruit de conclusie kan volgen dat het niet verantwoord is wanneer eiser als radioloog in haar ziekenhuis werkzaam blijft.
- 4.10 De kosten van dit geding komen voor rekening van verweerster in voege als hierna te melden. Voor de toewijzing van buitengerechtelijke kosten ziet het Scheidsgerecht geen grond. Voor zover eiser deze kosten heeft gemaakt, heeft hij deze kosten nodeloos gemaakt, omdat hij aanstonds een procedure bij het Scheidsgerecht aanhangig had kunnen maken.

5. De beslissing

Het Scheidsgerecht stelt het navolgende bindend advies vast.

- 5.1 De opzegging van de toelatingsovereenkomst door verweerster dient zonder rechtsgevolg te blijven.
- 5.2 De kosten van het Scheidsgerecht, begroot op f 9.720,- komen voor rekening van verweerster met dien verstande dat zij zullen worden verhaald op het door eiser gestorte depot en verweerster deze kosten aan eiser dient te vergoeden.
- 5.3 Verweerster dient met een bedrag van f 3.600,- bij te dragen in de kosten van rechtsbijstand aan de zijde van eiser.
- 5.4 Het meer of anders verzochte wordt afgewezen.